

FÓKUSZBAN AZ ERDŐGAZDÁLKODÁS

A váci járás pártvezetése gazdaságpolitikai programján belül kiemelten foglalkozik az erdészet és faipar helyzetével, területi rendezvényeivel, illetve határozataival segíti a minél jobb munkát. E rövid írás erről igyekszik szerény tájékoztatást adni azzal a nem titkolt szándékkal, hogy ez a példa legyen „ragadós”.

A 22⁰/₀-os erdősültségű Pest megyében a váci járás erdősültsége 44⁰/₀, ami 36 437 ha erdőterületet jelent, s ezen az élőfakészlet meghaladja az 5 millió m³-t. Az erdők minősége a nagyon jótól a nagyon rosszig terjed. A minőség — és talán a fafajváltozás — javulását is jelzi, hogy lényegesen megemelkedett az üzemterv szerint termelhető fatömeg. (Ez azért nem vitanélküli tény!)

Alapvető szempont, hogy az erdők hármaskörű funkciójának elvét elismerik, fontosnak tartják, az intézkedéseknél figyelembe veszik. Járási szempontból ez mind komoly feladatot, de egyben nagy felelősséget is jelent;

- évente már most 100 ezer m³-t meghaladó famennyiséget kell kitermelni,
- 35—40 ezer m³ fát dolgoznak fel a járás területén,
- mintegy 800 főt foglalkoztatnak és a termelési érték megközelíti a 300 millió forintot,
- 14 ezer ha erdő természetvédelmi terület, amiből 1775 ha szigorúan védett,
- kilenc helyen, 502 ha területen van olyan természeti érték, ami helyi kezdeményezésre és megyei rendezéssel került nyilvántartásba,
- a Dunakanyar jellege és a Börzsöny szinte egyedülálló szépsége (bocsásák meg elfogultságomat!) mind nagyobb tömegeket vonz a körzetbe üdülni, kirándulni, kikapcsolódni, felfrissülni, vagy egyszerűen gyönyörködni. (A botanikus, a geológus, a történetkutató is bőven talál érdekes, egyedülálló dolgokat).

Az illetékes vezetők tudják, hogy ezt a jelentős nemzeti vagyont úgy kell megőrizni, hogy minősége javuljon, ami mind a nyersanyag (fa + erdei melléktermék), mind a többi erdőfunkció szempontjából fontos.

A járás erdeinek 73⁰/₀-a van az Ipolyvidéki EFAG (illetve négy erdészete), 24,5⁰/₀ az MGTSZ-ek és szakcsoportok kezelésében, a többi a Budavidéki ÁEVG-é.

1982. év elején megalakult több MGTSZ közreműködésével az ERDŐTÁRS GT. A kezdeti nehézségek után úgy tűnik, javul a tevékenysége, bár még sok a tennivaló (ezért szervezett országos tapasztalatcserét a PB), s az idősebb „testvér”, az állami szektor is többet segíthetne.

A fapiac jelenlegi helyzete, a nem kellően felkészült helyi faipar, a még csak most kibontakozó helyi piackutató tevékenység miatt gond van a kitermelhető favagyon hasznosításával. Nyilván ezek a tényezők — időnként a munkaerőgond is — okozzák, hogy az állami szektorban jelentősen, a szövetkezeti szektorban kisebb mértékben elmaradnak a kitermelhető üzemtervi lehetőségektől.

Az utóbbi időben csökkent az erdőfelújítási hátralék, de gondok továbbra is vannak. Ilyenek:

- kevés a munkaerő, a hegy- és dombvidéken ez a munka nem, vagy alig gépesített,
- jelentős a vadkár (a vadeltartóképeség, a vadlétszám tekintetében elter a gazdálkodók és vadászok véleménye. Tény, hogy a mostani felmérések szerint csak a négy állami erdészet területén a vadkár meghaladja a

2 millió forintot. A természetvédelmi felügyelő jelzése szerint külön gondot okoz a betelepített muflon, mert a kopárosodó déli oldalakon nagy csapatokban koncentrálódva, a teljes lepusztulást idézhetik elő. E tekintetben a megyei tanács illetékesei is intézkedéseket kezdeményeztek).

Az a tény, hogy a járás egyes községei (pl. Kóspallag, Kemence, Perőcsény) valamikor a fél országot ellátták munkaerővel, sajnos már a régmúlté. Itt is munkaerő, különösen utánpótlás gondok vannak. A tendencia megváltoztatása érdekében:

- növelni kell az erdei munka társadalmi megbecsültségét, ha úgy tetszik, rangját,
- a munka nehézségi fokához mérten emelni kell a kereseti lehetőségeket,
- az igen komoly szociális eredmények ellenére növelni kell az ellátás mennyiségét és színvonalát.

A munkaerő szakmai struktúrája jelenleg sem kielégítő. A járás négy állami erdészeténél 9 mérnök, 46 technikus, de csupán 83 szakmunkás van (1982. június állapot). Egyik erdészet különösen nehéz helyzetben van, hiszen a két mérnök és 13 technikus mellett csak öt szakmunkás van.

A tsz erdők irányításához két főállású és két nyugdíjas erdőmérnök mellett 17 technikus ill. erdész van. A fizikai dolgozók átirányítása szükség szerint történik. A betanító képzésben az IEFAG jelentős segítséget adott.

Sajnos nem sok jót lehet mondani a technikai felszereltségről. A géppark — kevés kivétellel — elavult, ami a költségek jelentős növekedésével jár. A helyzet változtatására önerőből nem kecsegtetők a kilátások.

A „hogyan tovább” kérdésében a MÉM rendelkezései, irányelvei, a megyei és járási pártbizottságok határozatai mutatnak irányt. Így pl.:

- az erőket koncentrálni kell és meg kell teremteni az állami szektor és az ERDŐTÁRS GT közötti szoros, mindkét fél számára előnyös együttműködést,
- növelni kell a fafeldolgozás kooperációját, eredményességét, hatékonyságát, a párhuzamos fejlesztéseket el kell kerülni,
- a szellemi töke jobb kihasználására, összhangjára van szükség,
- javítani kell a munkaerőgazdálkodást, a dolgozók képzettségének szintjét, vonzóbbá kell tenni az erdei munkát,
- összehangolt, folyamatos piackutatást kell végezni, a felhalmozódást, a faanyagomlást meg kell előzni,
- a gazdálkodók és vadásztársaságok közötti együttműködést javítani kell, a vadkárokat lényegesen csökkenteni szükséges,
- a környezetszennyezést meg kell előzni, illetve az ellene vétőket szigorúan felelősségre kell vonni,
- óvni, védeni kell természeti értékeinket.

Tóth István

A fa az osztrák energiaverseny győztese. Ausztria fűtési körülményeiről készült pontos vizsgálat szerint 1981-ben a legtöbb otthont fával fűtötték. 466 000 háztartást fűtöttek tűzifával, 414 000-et tüzelőolajjal, 356 000-et gázzal, 338 000-et fűtőolajjal, 243 000-et koksszal, 219 000-et elektromos árammal, 178 000-et barnaszénnel, 150 000-et kőszénnel, 130 000-et barnaszén-brikettel, 118 000-et távhővel és 33 000 háztartásról nincs adat. Ez azt jelenti, hogy 1981-ben kb. 4–5 millió m³ tűzifát — természetesen nemcsak az erdőből származót — használtak fel Ausztriában.

(Internationaler Holzmarkt 9/1982. Ref.: Mőcsényi M.)